

Crisis Theologica

Cárdenes, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. I. Referuntur quatuor propositiones damnatæ; & prænotantur aliqua.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](#)

436. DISERTATIO XXI CAPVT. VII.

quarto conclusio. Ideò enim Confessarius, qui metu mortis constrictus absolvit ficte, & sine intentione peccatorem indispositum, peccat, quia significat, se dispensare merita Christi in Sacramento: sed qui metu mortis constrictus contrahit ficte matrimonium, non significat, se dispensare merita Christi in Sacramento: ergo in contractu ficto matrimonij ex metu mortis, non est eadem ratio, ac in eo, qui singit absolutionem erga peccatorem indispositum. Probatur Minor. Nam contractus validus presupponitur ad rationem Sacramenti: ergo donec adveniat contractus validus, non datur significatio Sacramenti: atque adeo si contractus est fictus, non potest significari dispensatio meritorum Christi in Sacramento.

DISERTATIO XXI.

Quando, & quomodo sit illicitum, occidere praetextu defensionis calumniatorem, percusorem, furem, & impedientem potiri quem iure suo?

C A P T V I.

Referuntur quatuor propositiones damnatae; & prænotantur aliqua.

SVMMARIVM.

Prima pars propositionis 30. similis est alijs damnatis ab Alexandro. num. 5.

Authores, qui eam primam partem propugnaverunt ante damnationem. num. 6.

Opinio Filguera extendentis damnationem ad omnem occisionem invadentis honorem. num. 7

Sententia Caramuelis cum varijs imitationibus. num. 8.

Sententia P. Lessij cum distinctione speculative, & practice. num. 9.

1. **P**lacuit coniungere quatuor propositiones damnatas, quia illæ omnes agunt de quodam genere defensionis iniquo, ratione cuius defensionis perperam docent, licitam esse offendentis occasionem. Itaque propositio 30. est: *Fas est viro honorato occidere invasorem, qui inititur calumniam inferre, si alter hac ignorancia vitari nequit. Idem quoque dicendum, si quis impingat alapam, vel fuste percutiat, & post impactum alapam, vel ictum suffis fugiat.*

2. *Propositio 31. hæc est. Regulariter occidere possum furem pro conservatione unius aurei.*

3. *Propositio 32. est. Non solum licitum est defendere defensione occisiva, que actu possidemus, sed etiam ad que ius inchoatum habemus, & que nos possessuros speramus.*

4. *Propositio 33. est huius tenoris. Licitum est tam heredi, quam legatario contra iniuste impedientem, ne vel hereditas adestur, vel legata solvantur, se taliter defendere: sicut & ius habenti in Cathedram, vel prebendam contra eorum possessionem iniuste impedientem.*

5. *Propositio trigessima habet duas partes, qua decisionem suam desumunt à diversis principijs; idè prius de priori, deinde de posteriori nobis agendum est. Et quidem prima pars est valde similis propositionibus*

nibus 17. & 18. ex illis, quas dāmnavit Alexander VII. hæc enim, & illæ duæ ex eisdem principijs refelluntur. Sic enim s̄e habet illa propositio 17. *Eſt licitum Religioſo, vel Clerico, calumniatorem gravia criminis de ſe, vel de ſua Religione spar gere minantem occidere, quando aliis modis defendendi non ſuppetit; uti ſuppetere non videtur, ſi calumniator ſit paratus vel ipſe Religioſo, vel eius Religioni publice, & coram gravifimis viris prædicta impingere, niſi occidatur.* Et propositio 18. ex dām natis ab Alexandro, hæc eſt. *Licet interficere falso accusatorem, falſos teſtes, ac etiam Iudicem, à quo iniqua certo imminet ſententia, ſi alia via non poſt īnocēns dāmmum evitare.*

6. Circa primam partem propositionis huius 30. oportet referre aliquos dicendi modos, vt clarius cognoscamus, quæ opinioneſ ſunt, quæ ſubent hanc dāmationem. Primam partem propositionis 30. dāmatae, ante dāmationem pugnaverunt multi, apud P. Matheūm de Moya tom. 1. tract. 3 disp. 3. cap. 6. num. 55., & Amadæum Guimenium tract. de iust. prop. 1., & apud Leandrum à Ss. Sacr. tom. 5. de irregular. tract. 2. disp. 12. quæſt. 30., qui hanc partem ſequitur.

Moya.
Amad.
Leander.

Filguer.
Sotus
Zenard.
Caiet.

7. Secundo. Filguera in expofitione huius propositionis 30. exiftimat manifestum, hac dāmatione comprehendi opinionem quomodolibet docentem, quod poſſit quis occidere invaforem honoris cum moderamine inculpatæ tutelæ contra eos, qui id admittunt fieri poſſe in aliquibus casib⁹. Hi ſunt Sotus lib. 5. de Iust. quæſt. 1. art. 6., Zanardus in direct. vbi de homicidio cap. 2., Caiet. 2. 2. quæſt. 64. art. 7. & alijs, quos refert, allatis eorum verbis, Amadæus vbi ſupra.

8. Tertio Caramuel in Theol. fund. fundamento 55. num. 1580. *Caramuel* ait, ſtando in iure naturali, poſſe occidi infamatorem pro defenſione proprij honoris; ſtando vero hitmanis legibus, non poſſe. Quod poſt varijs concluſiones, his verbis explicat. *Conclusionum conclusio. Si Titium Albericus homo laicus infamat (hoc eſt, infamare pergit) perſide nimis, & iniuste; & verū eſt, Titij opinionem, & authoritatē calumnijs his graviter laſti (nam leves iacturae indigne ſunt remedij gravibus) ſi verbis non ſe poſſit defendere; ſi eum Republica protegere, & defendere nolit, aut nequeat; & tandem ſi ſuum honorem vere tueri poſſit, occidendo Albericum, & non aliter; in tali, inquam, circumſtantiarum concurrentia ſtando iuri naturae poſterit Titius Albericum occidere. statim vero ſubiungit. Anne eadem doctrina poſterit admitti, ſtando iuri civili, P. Lessius aut Canonico? Respondeo, ex neutrō poſſe.*

9. Quarto. P. Lessius lib. 2. de de Iust. cap. 9. dub. 12. num. 82. *Lessius.* affirmat, in ea queſtione, [An poſſis occidere eum, qui niritur calumniā infeſſe?] quod, & ſi ſpeculative vera eſſet, tamen in praxi non poſteſt habere locum.

